

אולי ימושני אבי וכו' עלי קללתך בני
[כ"ז י"ב-י"ג]. כחי בנו של
הרא"ש ז"ל ראיתי, קללתך לשון חסרון,
חסרון מחלק ירושתך שחפסיד ע"י כעס
אביך יהיה עלי, שאתן לך מחירו
מכתובתי, והוא דוחק. ואני אומר אם
נפרש קללתך לשון חסרון, י"ל כך.
דאחז"ל [גיטין כ"ג ע"א] האיך סומא
מותר באשתו, ע"י טביעת עין דקלא,
והשתא ע"י שתלביש [נתן] יעקב עורות
גדיים עזים, ויהיה ניכר ליצחק ע"י
המישמוש שהוא עשו, יבורר ליצחק
שטעה בטביעת עינא דקלא, שהרי הוא
היה סבור שהקול קול יעקב, וע"כ אסור
לסמוך עוד על טביעת עינא דקלא, ויהי
אסור באשתו, וע"כ יפרוש מאשתו מכאן
ואילך, נמצא החסרון מגיע לה בעצם.

אמרי אברהם פרשת ויגש

(ט) והנה עיניכם רואות וגו' כי פי המדבר.
ופרש"י בלשון הקודש, ותמהו
כולם וכי זה לא אפשר דבמצרים היו כאלו
שידעו לשון הקודש, וגם להבין מהו הלשון
עיניכם הרואות ה' לומר אזניכם שומעות.
ונראה עפ"י דאיתא בחולין צ"ו טביעות עינא
דקלא דאל"כ איך סומא מותר באשתו עי"ש,
וזה נקרא טביעות עין כי זה נראה בחוש כמו
בעין, והנה בא' ויכר יוסף את אחיו והם לא
הכירוהו כי עזב אותם בלי חתימת זקן כדאי'
ברש"י לעיל פ' מקץ, ויתנכר עליהם ע"י
שדבר אתם ע"י מליץ ובמבטא אחרת שהם
לא הבינו אותו מה מדבר, לכן לא היו יכולים
להכירו בטביעות עין, אך כשדבר אתם בלשון
הקודש אז הכירו בטביעות עינא דקלא, ובפרט
בנימין שבדאי ה' קולו שוה שמאם אחת
היו והבן, ושוב אח"כ מצאתי כעין זה בס'
יעלת חן.

שיח יצחק ח"ב ליקוט ב'

והנה להיות ישראל עדיין קודם מעמד
הקדוש הזה לא הגיעו למדריגת
הנבואה ולא ידעו דרכי ה' בקודש, אילו
היה תחילת דבריו יתברך ביו"ד
הדברות אליהם ג"כ ע"י אמצעות
דיבורו של משה, לא היו מאמינים שכל
דבריו אליו הם מפי ה' בלא שינוי כלל,
כי היו חושבים שכאחד האדם מדריגת
משה, כי טבע אנושי עלול להטעות,
והרי גם שמואל הנביא טעה ואמר
(שמואל א טז, ו) "אך נגד ה' משיחו" וכו',
והיו חושבים אולי נעשה איזה שינוי
במצוותיו יתברך אשר נשתנה איזה דבר
קטן בדבריו של משה ע"י טעותו
במקצת הדברים, ולא היו יכולים
לסמוך עליו למעשה.

לזה הוצרך הוא יתברך בתחילה לדבר
אליהם יו"ד הדברות בעצמו, מפי
כבודו יתברך שלא באמצעות דיבורו
של משה, ואעפ"כ לא היה מגיע לאזנם
רק בכח פחות מכפי כח השגתם כמו
שהיה כשדבר עמהם ע"פ משה עבדו,
ובזה היו חזקים באמונתם כשידבר ה'
להם שארי מצוותיו ומשפטיו ע"י משה
רבנו ע"ה, וישמעו ודבריו ויכירו שהוא
באותו מדריגה וקול דברו אליהם,
בטביעות עינא דקלא יכירו שעצם דברו
יתברך מדבר אליהם מן ההר לאמר,
ומשה עומד למטה עמהם ממש שומע
לדבריו יתברך כמוהו כמוהם, ובזה
ידעו שהוא יתברך מדבר עמהם. ואח"כ
כשישמעו שארי הדברים מפי משה
באותו סגנון ובאותו קול, ידעו שהכל
מפי ה' יצאו.

שפת אמת שבועות תרנ"ט

איתא במדרש¹³ כשרצה הקב"ה לומר
אנכי צוה למשה רבינו ע"ה לירד
שלא יאמרו בני ישראל שהוא דברי משה
ע"ש. מוכח מזה כי שכינה מדברת מתוך
גרונו של משה דאם לא כן הרי יבחנו
בטביעות עינא דקלא¹⁴. רק שבאמת היה זה
הקול כקולו של משה. ולכן כתיב (שמות יט, ט)
וגם כך יאמינו לעולם כי מאלה הדיברות
ראו כי נבואת משה רבינו ע"ה הוא מפי
הקב"ה. וכן כתיב (שם) בעבור ישמע העם
בדברי עמך:

שפת אמת שבועות תרס"א

בפסוק (שמות כ, יד) וכל העם רואים את
הקולות פירש מו"ז ז"ל כעין
דאיתא בגמרא¹⁵ דאיכא טביעות עינא
דקלא. ופירוש הדברים שהכירו והבינו
שהם דברי אלקים חיים. כי נפשות בני
ישראל הם חלק אלוה ממעל. וכשנתלבשו
בעולם הטבע נכבה כח האלקות. וכשעמדו
על הר סיני ושמעו הדיברות הרגישו
בנפשותם התקשרות הנפשות אל הבורא.
וזה פירוש הכיר את בוראו שנאמר
באברהם אבינו ע"ה¹⁴ וכן איתא במדרש¹⁵
איזה דעת זה המכיר את בוראו ומי שזוכה
להכירה זו אינו יכול לשכוח את הבורא כי
הוא דבקות בעצם הנפש. וזהו שנאמר¹⁶
שיצאה נשמתו. והקב"ה כשאמר אנכי ה'

ענין הטביעות עין להכיר את הבורא מיוחד
רק לבני ישראל. כעין דאיתא²¹ אין מחזירין
אבידה לעם הארץ רק בסימנים ולתלמיד
חכם בטביעות עין. הרמז כי באמת כל מה
שברא הקב"ה לכבודו²². למענהו²³. לעדותו
להעיד עליו²⁴. אבל הכל בסימנים ורמזים
על כח אלקות. ובסימנים יש חילוקים יש
מובהקים ושאנים מובהקים ויוכלו
להתדמות בשקר. אבל בני ישראל שניתן
להם התורה מכירין את הבורא בטביעות
עין ממש. ולזה אין הכחשה בעולם. לכן הם
עדים מיוחדים על הבורא²⁵. וכן כתיב (דברים

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST